

**SILIPIGNI CONNAWAY, LYNN AND RADFORD, MARIE L.
RESEARCH METHODS IN LIBRARY AND INFORMATION
SCIENCE. 7TH ED. SANTA BARBARA; DENVER:
LIBRARIES UNLIMITED, 2021.**

U izdanju Libraries Unlimited 2021. godine tiskano je sedmo izdanje priručnika koji donosi opsežan pregled istraživačkih metoda u knjižničarstvu i informacijskim znanostima. Knjiga je prvi put objavljena 1985. godine u autorstvu RONALDA POWELLA, američkog sveučilišnog knjižničara i edukatora. Tekst je od tada kontinuirano mijenjan i dopunjavan u skladu s promjenama u knjižničarstvu, te su ga za šesto i sedmo izdanje potpuno preradile autorice LYNN SILIPIGNI CONNAWAY i MARIE L. RADFORD. Silipigni Connaway je voditeljica istraživačkog tima za knjižničarske trendove i korisničko iskustvo u neprofitnoj globalnoj organizaciji OCLC (*Online Computer Library Center*) koja pruža pomoć svim vrstama knjižnica vezano za računalnu tehnologiju, istraživanja u knjižničarstvu, kao i programe koji se odnose na zajednice u kojima knjižnice djeluju. Marie L. Radford je predstojnica Odsjeka za knjižničarstvo i informacijske znanosti na američkom sveučilištu Rutgers. Biografski podaci obiju autorica nalaze se na kraju knjige.

Ova opsežna knjiga podijeljena je u petnaest poglavlja, pri čemu svako poglavlje sadrži uvodni dio, razradu teme poglavlja, primjere dobre prakse, sažetak i bibliografiju.

U predgovoru knjige navodi se zahvala prvom autoru knjige, opis razvoja i promjena u narednim izdanjima, kao i napomena da je u tom posljednjem, sedmom izdanju, otprilike 40 – 45 % knjige potpuno novo, a sav preostali tekst revidiran je, aktualiziran i dopunjen novim primjerima te je potpuno promijenjena struktura i organizacija poglavlja u knjizi. Tekst donosi širok pregled istraživačkih metoda i detaljno korak po korak objašnjava kvantitativne i kvalitativne metode donoseći praktične primjere i potičući pristup koji uključuje obje vrste istraživanja.

Prvo, uvodno poglavlje „Istraživanje i knjižničarstvo“ (engl. *Research and librarianship*) započinje razlozima zašto je važno provoditi istraživanja u knjižničarstvu i iznosi definicije različitih vrsta istraživanja i načine upravljanja istraživačkim projektima (postavljanje istraživačkih pretpostavki, prikupljanje i analiza podataka, kao i upravljanje vremenom i obavezama).

U drugom poglavlju naslova „Razvoj istraživačkog projekta“ (engl. *Developing the research study*) autorice navode različite povijesne paradigme istraživanja i izborni pregled literature vezan za temu. Posebnu pažnju posvećuju samom početku procesa planiranja, odabiru glavnog pitanja i pretpostavki koje se nastoje evaluirati kroz istraživanje. To poglavlje donosi model istraživačkog kruga (engl. *the research cycle*) u kojemu su navedene sve faze istraživačkog procesa, a navedene su i razlike između kvalitativnih i kvantitativnih metoda istraživanja te je pokazano na primjerima kako ih koristiti istodobno.

Treće poglavlje, „Oblikovanje istraživačkog nacrt“ (engl. *Writing the research proposal*), iznosi tezu kako je izuzetno važno kvalitetno oblikovati istraživački nacrt i opisuje njegove tipične dijelove: naziv, sažetak, sadržaj, uvod i glavno istraživačko pitanje. Uz to autorice posebnu pažnju posvećuju odabiru relevantne literature (teorijski okvir istraživanja), oblikovanju istraživanja (cilj, pretpostavke odnosno istraživačka pitanja, definicije termina, istraživačke metode i analiza), ljudskim i financijskim potencijalima te navode obilježja dobro postavljenog istraživačkog nacrt.

„Načela kvantitativnih metoda“ (engl. *Principles of quantitative methods*) naslov je sljedećeg poglavlja koje donosi povijesni pregled i osnovne dijelove kvantitativnih istraživačkih metoda a u petom poglavlju s naslovom „Anketno istraživanje i upitnik“ (engl. *Survey research and the questionnaire*) autorice navode opise različitih tipova anketnog istraživanja, prednosti i nedostatke takvog oblika istraživanja te opisuju sve korake istraživanja tom metodom.

Šesto poglavlje koje nosi naslov „Uzorkovanje“ (engl. *Sampling*) definira osnovne pojmove i tipove uzorkovanja, donosi metode prikupljanja uzoraka te navodi moguće pogreške u tom procesu ističući tezu da je uzrokovanje jedan od najvažnijih koraka u anketnom upitniku, ali i nekim drugim tipovima istraživanja, dok iduće, sedmo poglavlje naslovljeno „Eksperimentalno istraživanje“ (engl. *Experimental research*) detaljno opisuje taj tip istraživanja određujući ga kao zlatni standard u odnosu na koji se uspoređuju svi ostali modeli istraživanja.

Važnost bibliometrije i metodološki ispravne analize statističkih podataka naglašena je u osmom poglavlju pod naslovom „Analiza kvantitativnih podataka“ (engl. *Analysis of quantitative data*) koje donosi pregled različitih pristupa i načina obrade statističkih podataka.

Autorice osnovne principe kvalitativnih metoda iznose u istoimenom, devetom poglavlju naslova „Načela kvalitativnih metoda“ (engl. *Principles of qualitative methods*), posebno se osvrćući na ulogu istraživača, etičke nedoumice, važnost informiranog pristanka, kao i povjerljivost i anonimnost prilikom prikupljanja podataka. Taj dio teksta donosi i pregled tehnika prikupljanja podatka, način razvoja

i postavljanja konceptualnog okvira istraživanja, ispravnog postavljanja istraživačkih pitanja te posebno ističe dizajn istraživanja prilagođen *online* okruženju.

U idućem, desetom poglavlju naslovljenom „Analiza kvalitativnih podataka“ (engl. *Analysis of qualitative data*) autorice detaljno opisuju različite načine sadržajne analize navodeći kako ih koristiti i naglašavajući potrebu da i kvalitativni podaci budu statistički ispravno obrađeni znanstvenim metodama. Nakon toga slijedi poglavlje „Individualni intervjui i fokus-grupe“ (engl. *Individual and focus group interviews*) koje pokriva dva najčešća tipa istraživanja u odnosu na ispitanike objašnjavajući razliku između njih, za koji tip istraživanja su pogodni te navodi prednosti i nedostatke svakog tipa.

Specijalne tipove istraživanja kao što su etnografski pristupi kvalitativnom istraživanju (engl. *ethnographic approaches to qualitative research*) i povijesno istraživanje (engl. *historical research*) autorice opisuju u sljedeća dva poglavlja navodeći brojne metode i primjere dobre prakse, a u poglavlju koje slijedi obrađuju temu primijenjenih istraživanja, kao i istraživanja u zajednici (engl. *applied and community-based research*).

Posljednje, petnaesto poglavlje, „Predstavljanje i diseminacija rezultata istraživačkog projekta,“ (engl. *Presentation and dissemination of the research project*) polazi od teze da koliko god istraživački projekt bio dobro odrađen, ako informacije nisu javno diseminirane, njegova vrijednost ostaje upitna. Istraživački izvještaj u bilo kojem obliku (interni dokument ili objavljeni članak u tiskanom ili elektroničkom obliku) ostaje trajni nositelj informacije i referentna točka za daljnja istraživanja.

Priručnik pruža sveobuhvatnu teorijsku osnovu i pregled svih istraživačkih metoda u knjižničarstvu i informacijskim znanostima, ali i donosi primjenjivu metodologiju istraživanja, kao i iznimno opsežan popis literature. Namijenjen je studentima informacijskih znanosti svih razina obrazovanja, ali i knjižničarima iz svih vrsta knjižnica koji oblikuju i provode istraživačke projekte.

Jasmina Kenda

jasmina.kenda@kgz.hr